

Sygn. akt V KK 563/21

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 16 grudnia 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Waldemar Płóciennik (przewodniczący)

SSN Dariusz Kala (sprawozdawca)

SSN Andrzej Siuchniński

Protokolant Katarzyna Wępa

w sprawie **A. K.**

skazanej za czyn z art. 286 § 1 k.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej w dniu 16 grudnia 2021 r.

na posiedzeniu w trybie art. 535 § 5 k.p.k.

kasacji wniesionej przez Prokuratora Generalnego na niekorzyść skaranej
od wyroku Sądu Rejonowego w T.

z dnia 5 maja 2021 r., sygn. akt II K [...]

**uchyla zaskarżony wyrok i przekazuje sprawę Sądowi
Rejonowemu w T. do ponownego rozpoznania**

UZASADNIENIE

A. K. została oskarżona o to, że dnia 24 maja 2020 r. w miejscowości Ż., w woj. [...] w celu osiągnięcia korzyści majątkowej za pomocą wprowadzenia w błąd co do zamiaru wywiązania się z umowy doprowadziła A. S. do niekorzystnego rozporządzenia własnym mieniem w kwocie 170 zł, w ten sposób, że poprzez ogłoszenie zamieszczone na internetowym portalu www.[...].pl pod pozorem sprzedaży orbitka magnetycznego przyjęła od wymienionej na prowadzony dla niej rachunek bankowy nr (...) kwotę 170 zł

tytułem sprzedaży wymienionego przedmiotu, a następnie nie wywiązała się z umowy, czym działała na szkodę A. S. - tj. o przestępstwo z art. 286 § 1 k.k.

Wyrokiem z dnia 5 maja 2021 r., sygn. akt II K (...), Sąd Rejonowy w T.:

1. oskarżoną A. K. uznał za winną zarzucanego jej czynu popełnionego w sposób wyżej opisany, tj. przestępstwa z art. 286 § 1 k.k. i za to na podstawie art. 286 § 1 k.k. wymierzył jej karę 5 (pięciu) miesięcy pozbawienia wolności;
2. na podstawie art. 46 § 1 k.k. orzekł wobec oskarżonej obowiązek naprawienia szkody poprzez zapłatę na rzecz A. S. kwoty 170 (sto siedemdziesiąt) złotych.

Wyrok zawiera również rozstrzygnięcie w przedmiocie kosztów procesu.

Od powyższego wyroku żadna ze stron nie wywiodła apelacji i uprawomocnił się on w dniu 13 maja 2021 r.

Od powyższego wyroku kasację, na niekorzyść oskarżonej, wywiódł Prokurator Generalny, który zaskarżył go w zakresie orzeczenia o karze, zarzucając mu rażące i mające istotny wpływ na treść wyroku naruszenie przepisów prawa procesowego, tj. art. 387 § 1 - 3 k.p.k., polegające na uwzględnieniu wadliwego wniosku oskarżonej A. K. o wydanie wyroku bez przeprowadzenia postępowania dowodowego w sytuacji, gdy wniosek ten postulował wymierzenie oskarżonej za popełnienie występku z art. 286 § 1 k.k. kary 5 (pięciu) miesięcy pozbawienia wolności, co skutkowało rażącym naruszeniem przepisu prawa materialnego, a mianowicie art. 286 § 1 k.k. poprzez wymierzenie kary pozbawienia wolności w wysokości poniżej dolnego ustawowego zagrożenia, przewidzianego w tym przepisie.

Podnosząc powyższy zarzut, skarżący wniósł o uchylenie wyroku w zaskarżonej części i przekazanie sprawy w tym zakresie Sądowi Rejonowemu w T. do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja, w zakresie podniesionego w niej zarzutu, okazała się oczywiście zasadna. Na wstępie przypomnieć należy, że akceptacja wniosku oskarżonego o wydanie wyroku skazującego i wymierzenie mu określonej kary lub innego środka prawnokarnej reakcji bez przeprowadzenia postępowania dowodowego, winna być poprzedzona wnikliwym zbadaniem, czy na gruncie rozpoznawanej sprawy, zostały spełnione wszystkie warunki dopuszczalności uwzględnienia tego wniosku przewidziane w art. 387 § 1 i 2 k.p.k. Wymaga to również – co oczywiste – zbadania, czy zaproponowana we wniosku kara odpowiada prawu materialnemu. Bo choć powołane przepisy, nie przyznają sądowi kompetencji do wymierzenia w tym trybie kary innej niż ta, która została zaproponowana we wniosku i zaakceptowana przez uprawnionych uczestników postępowania, to jednocześnie nie pozwalają mu na orzeczenie kary niezgodnej z przepisami prawa karnego materialnego. Oznacza to, że gdy kara zaproponowana we wniosku złożonym na podstawie art. 387 k.p.k. nie odpowiada wymaganiom wynikającym z prawa karnego materialnego, obowiązkiem sądu jest albo uzależnienie uwzględnienia wniosku od dokonania w nim stosownej zmiany (art. 387 § 3 k.p.k.) albo też odmowa uwzględnienia wniosku i rozpoznanie sprawy w dalszym ciągu na zasadach ogólnych (zob. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 27 czerwca 2018 r., III KK 436/17 oraz z dnia 7 czerwca 2018 r., V KK 172/18).

W analizowanej sprawie sąd ewidentnie nie wywiązał się z tych obowiązków. Uwzględniając wniosek złożony przez oskarżoną w trybie art. 387 § 1 k.p.k. i dotyczący przestępstwa zakwalifikowanego z art. 286 § 1 k.k., wymierzył jej karę 5 miesięcy pozbawienia wolności, mimo że dolną granicą ustawowego zagrożenia za ten występki jest kara 6 miesięcy pozbawienia wolności (art. 523 § 1 k.p.k.).

Stwierdzenie powyższego uchybienia wywołało jednak konieczność uchylenia zaskarżonego wyroku w całości, a nie - tak jak to wskazano we wniosku kasacyjnym - tylko w zakresie orzeczenia o karze. Zarzucając w pełni zasadnie, że sąd zaakceptował wniosek o wydanie wyroku skazującego, mimo iż zaproponowana w nim kara nie respektowała wymagań wynikających z prawa karnego materialnego, autor kasacji, wbrew temu co wskazał w *petitum* tego środka, zakwestionował bowiem nie tylko wymierzoną w tym wyroku karę, ale całe to orzeczenie, jako wydane w wyniku wadliwie przeprowadzonego postępowania

konsensualnego. Niepodzielność wniosku, o którym mowa w art. 387 § 1 k.p.k. sprawia wszak, że sąd nie może uwzględnić go jedynie częściowo, a w szczególności orzec, że aprobuje go w zakresie winy, a neguje w zakresie kary. Wynika to jednoznacznie z treści art. 387 § 2 k.p.k.

Kierując się powyższą argumentacją, Sąd Najwyższy, uznając zarzut kasacyjny za oczywiście zasadny, w następstwie uwzględnienia kasacji w trybie art. 535 § 5 k.p.k., uchylił zaskarżony wyrok i przekazał sprawę do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w T. Organ ten procedując ponownie, powinien zapytać oskarżoną, czy podtrzymuje wniosek złożony w trybie art. 387 § 1 k.p.k., a jeśli tak, czy jest gotowa na zmodyfikowanie go w taki sposób, by zaproponowana w nim kara odpowiadała treści przepisów prawa karnego materialnego. Jeśli oskarżona w tym kierunku wniosek zmodyfikuje, a wniosek ten nie spotka się ze sprzeciwem prokuratora i pokrzywdzonej, zaktualizuje się możliwość wydania ponownie wyroku na skutek zaaprobowania, tym razem zmodyfikowanego, wniosku złożonego w trybie art. 387 k.p.k. Jeśli natomiast warunki te nie zostaną spełnione (np. oskarżona oświadczy, że nie wyraża zgody na zmodyfikowanie wniosku w sposób wskazany przez sąd), organ *a quo* będzie musiał przeprowadzić postępowanie na zasadach ogólnych, w którym będzie badał tak kwestie dotyczące winy, jak i ewentualnej kary.

Kierując się powyższą argumentacją, Sąd Najwyższy orzekł jak w części dyspozytywnej wyroku.